Уйғур авази

1957-жили 1-марттин нәшир қилиниватиду

№14 (7767),
7-апрель, пәйшәнбә
2016-жил

ISSN 1999-589X

www.twitter.com/uyguravazi
www.facebook.com/uygur.avazi

ЖУМҺУРИЙӘТЛИК ИЖТИМАИЙ-СӘЯСИЙ ГЕЗИТ

www.uyguravazi.kz
u_avazi@mail.ru

Қазақстанниң тәшәббуслири мунасип баһаланди

1-апрель күни Вашингтонда Ядролуқ бехәтәрлик бойичә IV саммит өтти. Дунияда ховуп-хәтәрлик көпийип, инсанийәт алдида һәл қилиниши қийин нурған жиддий мәсилиләр турғанда бүгүнки таңда мәртивиси жуқури бу форумда Дөләт рәһбири Нурсултан Назарбаев қатнишип, сөз сөзлиди.

31-март күни Қазақстан вә АҚШ президентлири Нурсултан Назарбаев билән Барак Обама ядролуқ бехәтәрлик вә тарқатмаслиқ саһасидики һәмкарлиқ тоғрилиқ бирләшкән мураҗиәт елан қилди. Шундақла бу күни Вашингтонда Ядролуқ бехәтәрлик бойичә саммит даирисидә ядролуқ қуралға қарши күрәштә чарә-тәдбирләрни изчиллиқ билән әмәлгә ашуруп, саватлиқ тәшәббусларни көтәргән, бу мәсилидә өзиниң мәвқәсини ениқ көрсәткән

Өзара муиасивәтләр даириси кәңийиду

Дөләт рәһбири Нурсултан Назарбаев 2-апрель күни Кубаниң пайтәхти — Гавана шәһиригә кәлди. Бу — Қазақстан Президентиниң Әркинлик арилиға қилған дәсләпки сәпири. Бу йәрдә Президент Куба Дөләт кеңишиниң вә Министрлар кеңишиниң рәиси Рауль Кастро билән учрашти.

Қазақстан Президенти Нурсултан Назарбаев Гаваниға қилған дәсләпки рәсмий сәпирини Куба хәлқиниң даңлиқ оғли, шаир, мошу дөләтниң миллий-азатлиқ һәрикитиниң әрбаби Хосе Мартиниң мемориалиға гүлчәмбәрләрни қоюштин башлиди. Дөләт рәһбири бу рәсмийәт аяқлашқандин

…ниң ана тили – қазақ

ижадии утуқ тилиди. Андин у уйғур әдиплирини әсәрлирини қазақ тилиға тәржимә қилип, икки қериндаш хәлиқниң арисида көрүк ролини атқуруватқан һәм әдәбиятлар достлуғини мустәһкәмләшкә мунасип үлүшини қошуватқан көрнәклик шаир вә журналист Дәулетбек Байтурсынулиға мустәкил «Илһам» мукапитини тапшурди. Уйғур театриниң хадими Гүлнисәм Садикова уйғур әдиплири билән сәнъәткарларниң тили билән баравәр дәрижидә сөйидиғанлиғини һәм жапакәш уйғур хәлқиниң шанлиқ тарихидин яхши хәвәрдар екәнлигини тәкитләп, уйғур қериндашлириниң өзигә көрситилгән һөрмәт-ишәнчисигә миниәтдарлиғини билдүрди.

Шәмшидин АЮПОВ.

СҮРӘТТӘ: Жапсейит Түймебаев Әхмәтжан Һашириңи тәбрикләватқан пәйти (Аикарада чүширилгән сүрәт).

**Шахназ ӘЛИЕВА,
Тәшкәнсаз йеза округи һакимийитиниң яшлар ишлири бойичә хадими.**
Әмгәкчиқазақ наһийәси.

Қазақ әдәбиятнниң антологияси АҚШта тонуштурулдн

XIX әсирниң иккинчи йеримидин башлап мустәқиллик дәвригичә болған чоң тарихий жәриянларда риважлаиған қазақ әдәбияти аләмшумул йеңилиқларн и яратқанлиғи һәм бебаһа гөзәл сөз байлиғини шәкилләндүрүп, йеңи йүксилиш басқучиға қәдәм қойғанлиғи мәлум. Қазақ хәлқи өз мустәқиллигини қолға алғандин буян узақ дәвирләр мабайнида қелиплашқан сөз мәдәнийити билән тилсим дуния қойниға ишәшлик атланди.

Мошундақ дейишимизгә йеқинда Америка Қошма Штатлирида өткән замаиивий қазақ әдәбиятиниң антологиясини тонуштуруш мәрасими испат болалайду. Мәмнунийәт билән тәкитләймизки, мошундақ чарә-тәдбир Астана вә Алмута шәһәрлиридиму өтти. Қисқиси, тонуштуруш мәрасими күни «Summer Evening, Prairie Night, Land of Golden Wheat» («Язлик кәч, бәхмәл түн, алтун дала») намида инглиз тилиға тәржимә қилинған мәзкүр әсәр чәт әл китапханлириниң диққитини бирдин өзигә җәлип қиливалди.

Дәрһәқиқәт, буниңдин бириәччә жил бурун қазақ әдәбиятиниң дәсләпки антологияси «The Stories of the Greatsteppe. The Anthology of Modern Kazakh literature» («Улуқ дала һекайилири: қазақ әдәбиятиниң антологияси») нәширдин чиққан еди. У чағда антологияғә өз хәлқиниң муң-зари билән яшап, милләтниң еғир жүкини мүрисигә артип, қәләм тәвритип шөһрәт қазанған даңлиқ язғучилар – Ғабит Мүсреповниң, Әбиш Кекилбаевниң, Толен Әбдиқовниң, Мухтар Мағауинниң, Роллан Сейсенбаевниң, Оралхан Бөкеевниң, Дидар Амантайниң проза һәм Мұқағали Мақатаевиң, Олжас Сулейменовниң, Иран Ғайыпниң, Фаризә Оңғарсынованиң, Жарасқан Әбрашевниң, Бақытжан Қанапияновиң вә Шөмишбай Сариевиң шеирий әсәрлири киргән болса, бу кетнмки йеңи антологияда 46 қазақ язғучисииң әсәрлири орун алған. Мәзкүр топламларни нәширгә Қазақстан Жумһурийитиниң Ташқи ишлар министрлиги, ЮНЕСКО, Американиң Колумбия университети вә М.Әвезов намидики Әдәбият вә сәнъәт институти йетәкчилик қилған. Һәр икки антология ЭКСПО-2017 хәлиқара ихтисадий тәрәққият форумиға беғишлаиған. АҚШниң Пәвқуладдә вә толуқ һоқуқлуқ әлчиси Қайрат Омаров мәзкүр антологияниң Америка китъәсигә «дала», «көчмән», «тәбиәт», «иисанийәт» қатарлиқ йеңи мавзу вә йеңи мәзмунлари елип кәлгәнлигини тәкитләп, бу өз новитидә хәлиқара йешил тәбиәт һәрикитигә қошулған бебаһа төһпә екәнлигини жарий қилди.

Дәрһәқиқәт, мәзкүр антологияни диққәт билән нәзәрдин өткүзгән һәрқандақ китапхан Улуқ дала көчмәилириниң тәбиәткә наһайити йеқинлиғиға вә униң өз шәклидә қобул қилиш аң-сәвийәсииң йетилгәнлигигә җәзмән көз йәткүзиду. Бу һәктә мәзкүр лайиһиниң тәшәббускарлири Колумбия университетиниң профессори Рафиз Аббасов, атақлиқ тәржиман Сергей Левшин, М.Әвезов намидики Әдәбият вә сәнъәт институти хәликара әдәбият вә аналитика бөлүминиң башлиғи Светлаиа Ананьева вә башқиму көплигән алимлар этраплиқ тохтилип, қазақ әдәбияти үчүн йеңи бир дәвир қоңғурiғиниң челинииватқаилиғини тилға алди. Қисқиси, чәт әл китапханлири мәшһур қазақ язғучилири билән тонушуш түпәйли, Улуқ дала көчмәнлириниң тарихий қисмитини, ижтимаий-мәдәний һаятиниң интайин мурәккәп қир-сирлирини диққәт иәзәридин өткүзиду.

**Алимжан ТИЛИВАЛДИ-ҺӘМРАЕВ,
М.Әвезов намидики Әдәбият вә сәнъәт институтиниң баш илмий хадими, профессор.**

Хәйрихаһлиқ

Балилар хошаллиғи

Панфилов наһийәсииң Пәхрий граждини Санийәм Зулиярованиң рәһбәрлигидики «Яркәнт тәвәсиниң жанкөйәри» фонди хәйрихаһлиқ паалийити билән көпчиликкә мәлум. Болупму көңли йерим, баққучисидин айрилған балилариң бешини сийпап, уларниң ғәмхорчиси болуватқан фондниң әтрапиға ишбиләрмән, тәдбирчан ханим-қизлар билән сахавәтлик иисанлар топланған.

Бу қетим мәзкүр фондиң уюштуруши вә наһийәлик билим болүминиң қоллап-қувәтлиши билән Яркәнт шәһиридики «Cinema» кинотеатрида корситилгән «Белки в деле» фильмиға мүмкинчилиги чәкләнгән әллик гөдәк билән уларниң ата-анилири тәклип қилинди. Кино тамамлинишн билән балиларға һамийлар тәрипидии татлиқ-турум, мевиләр тарқитилип берилди. Өз новитидә, шәһәр вә униң әтрапидики йезилардин кәлгән имканийити чәкләнгән балилариң ата-анилири тәшкил қилиниғиниға анчә көп вақит болмисиму көпчиликниң көңлидии чиқиватқан «Яркәнт тәвәсииң жанкөйәри» фондиға, һамийларға миннәтдарлиғини изһар қилди.

Гөһәрбүви ИСМАЙИЛЖАНОВА.
Паифилов иаһийәси.